

İşletmelerde Rekabetçi Üstünlük Elde Etmede Önleyici (Proaktif) Çevre Yönetimi Yaklaşımı

Proactive Approach For Gaining Competitive Advantage in Business Environmental Management

Murat TÜRK¹

Tuba BEKİŞ²

ÖZET

Günümüzde işletmeler çevreyi korumayı, stratejilerin bir parçası olarak kabul etmektedirler. Birçok işletme, hükümetler, müşteriler, çalışanlar ve rakiplerin baskıları ile proaktif (önleyici) yönetimi uygulamaya zorlanmaktadır. Bunlara ek olarak işletmeler önleyici çevre yönetimi stratejileri ve performans arasındaki ilişkiyi görmeye başlamışlardır. Ayrıca, işletmelerin rekabetçi üstünlük elde edebilmeleri için proaktif çevre yönetimi stratejilerine uyum sağlamaları gerektiği konusunda önemli bulgular ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada Proaktif çevre yönetimi konusunda Türkiye’de bulunan literatür boşluğuna katkı sağlamak ve ileride yapılacak uygulamalı çalışmalara kavramsal bir çerçeve sunmak amacıyla rekabetçi üstünlük elde etmede proaktif çevre yönetimi yaklaşımı konusu kavramsal olarak incelenmiştir. Sonuçta, proaktif çevre yönetimi stratejilerinin işletmelerce uygulanmasının kolay bir iş olmadığı, bu stratejilerin başarılı bir şekilde uygulanması için tepe yönetiminin desteğinin ve tüm örgüt çalışanlarının katılımının gerekli olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, bu yaklaşımın geliştirilmesinde işletmeler, hükümet, devletin resmi kurumları, üniversiteler ve sektörün ileri gelen kuruluşlarının işbirliği içinde olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Yönetimi Stratejileri, Önleyici Çevre Yönetimi, Rekabetçi Üstünlük

ABSTRACT

Nowadays, companies accept that environmental protection is a part of their strategies. Many companies are forced to apply proactive environmental management by governments, customers, employees and competitors. Thereto, companies began to consider the relationship between proactive environmental management strategies and performance. Also there are important findings about adaptation of companies to proactive environmental management strategies to gain competitive advantage. In this study proactive environmental management approach is investigated conceptually. The aim of the study is to contribute to the literature gap about proactive environmental management and to provide a conceptual frame to the future applied researches. To conclude it is stated that, it isn't easy to apply proactive environmental strategies for companies and support of top managers and participation of employees are essential to apply these strategies successfully. Also companies, government, public institutions, universities and leading institutions should collaborate to develop proactive environmental management approach.

Keywords: Environment Management Strategies, Proactive Environmental Management, Competitive Advantage

¹ Doç. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İkt. ve İd. Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü

² Arş. Gör., Niğde Üniversitesi İkt. ve İd. Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü